

Dato: 7. september 2018.

HØRINGSSVAR – ENDRINGER I ARBEIDSMILJØFORSKRIFTENE

1. Innledning

Norsk Industri viser til Arbeidstilsynets høringsbrev av 31. mai 2018, med høringsfrist 15. september 2018.

2. Norsk Industris synspunkter

Norsk Industri stiller seg positiv til mange av endringsforslagene i HMS-regelverket. Norsk Industri er enig med BNL om at en del av endringene i HMS-regelverket skjer for ofte. Norsk Industri representerer flere forskjellige næringer som er omfattet av HMS-regelverket. Hyppige endringer i HMS-forskriftene fører til en uforutsigbarhet, og som igjen kan føre til manglende forståelse og praktisering av regelverket. Det vil alltid, som BNL påpeker, kreve noe tid før aktørene innenfor de ulike næringene har gjort seg kjent med endringene, herunder etablert rutiner i tråd med disse.

Arbeidstilsynet har også en tilsynsrolle ovenfor virksomhetene til våre medlemmer. Arbeidstilsynet kan iverksette sanksjoner som overtredelsesgebyr, tvangsmulkt, anmeldelse, stansing ved manglende etterlevelse av HMS-regelverket. Dette er sanksjoner som virker sterkt inngripende ovenfor virksomhetene til våre medlemmer. Det er derfor viktig at våre medlemmer har en forutsigbarhet når det gjelder praktisering og forståelsen av regelverket, og ikke ender opp med å bli ilagt sanksjoner på grunn av hyppige endringer i regelverket, som de egentlig ikke kunne ha vært kjent med. Arbeidstilsynet bør også se på om noen av utfordringene i HMS-regelverket kan avhjelpest på andre måter enn ved hyppige endringer i HMS-regelverket.

3. Kommentarer til bestemmelsene

Arbeidsplassforskriften § 1-3, annet ledd – ny henvisning til § 3-5 om sikring mot fall.

Norsk Industri er enig i at enkeltmannsforetak, som ikke sysselsetter arbeidstakere, også skal være omfattet av krav til forsvarlig innretning av arbeidslokaler, herunder sikring mot fall. Det bør ikke være avgjørende om foretaket sysselsetter arbeidstakere eller ikke. Kravet til sikkerhet bør være likt for alle typer av foretak.

Forskrift om utførelse av arbeid §§ 17-2 – 17-4 – krav til opplæring ved montering, demontering, endring og kontroll av stillas med øverste stillasgulv fra (...)

Norsk Industri v/SEF ("herunder Norsk Industri") er i all hovedsak enig i Arbeidstilsynets forslag til endringer i paragraf § 17-2 – 17-4. Norsk Industri ønsker imidlertid å foreslå noen endringer i paragrafene. I henhold til forskrift om utførelse av arbeid, slik forutsetningene er i dag, må arbeidstakere som skal arbeide med trestillas ha full opplæring etter § 17-4, uansett høyde, mens det i det nye forslaget er differensiert etter høyde på stillaset. Det vil også være tilleggsopplæring på 1 dag etter NS 9700-1. Når det gjelder knekestillas må montørene ha opplæring etter § 17-4 for å montere knekter på stendere av

trevirke opp til 5 meter jf. § 17-15, og lignende opplæring for knekter montert på vegg, skipssider og lignende.

De som i dag monterer knekter, som en del av systemforskaling/understøttelse, trenger kun opplæring etter § 10-4, ettersom tilsyn av systemforskaling/understøttelse ikke faller inn under Arbeidstilsynet, men er underlagt Direktoratet for byggkvalitet. I høringsbrevet foreslås det at alle former for opplæring i montering av knektestillas opp til 9 meter tas som en tilleggsopplæring etter § 17-3, mens opplæring av montering av knektestillas over 9 meter tas som opplæring etter § 17-4. Norsk Industris forslag til endring er for knekter montert på egne forskalingssystemer. Vi ser at det kan være vanskelig å forstå at en må ha opplæring etter § 17-4, hvis knektene monteres høyere enn 9 meter, når det ikke stilles tilsvarende krav til opplæring av de som monterer forskaling/understøttelse, uansett høyde. Norsk Industri mener det bør være en egen tilleggsopplæring for dem som monterer knekter, uansett høyde etter monteringsveiledning, på eget forskalingssystem. Dette bør kunne tas etter endt opplæring i henhold til § 17-3. Fagplan for opplæring kan defineres i NS 9700-1.

Nærmere om endringer i § 17-2 og § 17-3

Norsk Industri har tidligere uttrykt et ønske om at man burde følge opplæringssystemet for stillas, som Sverige innførte ved forskrift, Ställningar (AFS 2013:4) i 2014. Denne forskriften er oversiktlig og gir klare retningslinjer og krav til opplæringen, se bilag 3 til forskriften.

Paragraf § 17-2 ble videre tatt med i forskrift om utførelse av arbeid etter at Kunnskapsdepartementet, høsten 2015, ikke godkjente kapittel 17. Partene mente det var nødvendig å lage en ny bestemmelse om opplæring i stillas fra 2 til 5 meter. Ser vi nærmere på kravene til opplæring etter § 17-2 og § 17-3 i dag, så er det like krav, men man får dobbel opplæring hvis det skal bygges/montere stillas fra 5 til 9 meter. Dette virker ulogisk. Norsk Industri er enig i forslaget til Arbeidstilsynet om at små frittstående tårn og rullestillas fra 2 til 5 meter, som brukes av forskjellige håndverkere, skal ha opplæring etter ny § 17-2. De som skal forankre stillasene mot vegg fra 2 til 9 meter og/eller montere høyere frittstående stillas fra 5 til 9 meter skal ha opplæring etter ny § 17-3.

Generelt mener SEF at krav til opplæring bør reguleres i NS 9700-1. Opplæringsmodulene i NS 9700-1 bør tilpasses til hvilke stillastyper og knekter det skal gis opplæring i.

Med vennlig hilsen,
for Ole Børge Yttredal

Hilde Selle
advokat
Norsk Industri